

Implementatieonderzoek Mentale gezondheid

Onderwerpen: mentale gezondheid, implementatieonderzoek, werkplaatsen

Datum geplaatst: 4 april 2023

***Let op: Nieuwe deadline: 11 juli 2023, 14.00 uur**

Inhoud

1	Doel subsidieoproep.....	1
2	Randvoorwaarden	2
2.1	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	2
2.2	Staatssteun	3
2.3	Samenwerking en bijdrage van derden	3
2.4	Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	4
2.5	Voorwaarden die in het proces van subsidieverstrekking van toepassing zijn	4
3	Beoordelingscriteria.....	5
3.1	Algemene relevantiecriteria	5
3.2	Programmaspecifieke relevantiecriteria	5
3.3	Kwaliteitscriteria.....	6
3.4	Prioriteitstelling	6
4	Procedure & Tijdenpad.....	6
4.1	Beoordelingsprocedure	7
4.2	Tijdenpad	7
5	Indienen.....	7
5.1	Indiening (via Mijn ZonMw).....	7
5.2	Tips	7
5.3	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	7
5.4	Inhoudelijke vragen	8
5.5	Technische vragen	8
5.6	Downloads en links.....	8
5.7	Overige bijlagen subsidieoproep	8
	Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking	9
	Bijlage 2 – Overige netwerken.....	11

1 Doel subsidieoproep

Doelstelling oproep

Het doel van deze subsidieoproep is het versterken van de implementatie van effectieve en kansrijke interventies gericht op mentale gezondheid en het in kaart brengen van kennis, kansen en knelpunten over inbedding, implementatie, borging en opschaling. Dit gebeurt via de [Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid](#) en de [Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd](#). Zo kan vanuit de praktijk implementatie plaatsvinden en tegelijk samen met een kennisinstelling actiegericht worden geleerd. De werkplaatsen kunnen in duo's een gezamenlijke subsidieaanvraag indienen voor actiegericht implementatieonderzoek naar interventies die binnen een integrale, lokale aanpak worden ingebed. In deze aanpak is er oog voor de sociale context. Het onderzoek resulteert in kennis en randvoorwaarden voor wat nodig is voor de inbedding, implementatie en borging van specifieke interventies. Daarnaast levert het meer algemene implementatiekennis op over wat wel en niet werkt. De opgeleverde kennis dient toepasbaar te zijn in andere regio's.

Naast deze oproep gaat tegelijkertijd een tweede oproep uit voor de inrichting van een leernetwerk (zie oproep *Kennisinfrastructuur Mentale gezondheid*). In dit leernetwerk worden de geleerde lessen uitgewisseld, waarop in andere regio's kan worden voortgebouwd. Het leernetwerk brengt kennisorganisaties samen die hun eigen expertise inbrengen, onder een centrale regie. Op deze wijze bouwt het leernetwerk aan een landelijke kennisinfrastructuur op het gebied van mentale gezondheid. Alle werkplaatsen participeren in het leernetwerk. Enkele maanden na de start van de onderzoeksprojecten organiseert het landelijk leernetwerk een startbijeenkomst met en voor alle projectleden.

Doelstelling programma

Het Preventieprogramma beoogt bij te dragen aan behoud en bevordering van gezondheid. Hiertoe stimuleert het programma innovatie, kennisontwikkeling en -gebruik. Het Preventieprogramma ondersteunt hiermee onder meer het [GALA](#), [IZA](#), [Nationaal Preventieakkoord](#) en het [thema Gezondheid en Zorg van het topsectoren- en innovatiebeleid](#).

De subsidieoproep komt voort uit een aanvullende opdracht van het ministerie van VWS voor de programmalijn Kennisbenutting en Implementatie van het Kaderprogramma Preventie 2023-2026. Het doel van de programmalijn Kennisbenutting en Implementatie is het vergroten van de impact van kennis in de preventiepraktijk.

Aanleiding

Er bestaan al langer zorgen over de mentale gezondheid van de Nederlandse bevolking¹. Zo noemt de Volksgezondheidstoekomstverkenning 2020 dit een van de grootste gezondheidsrisico's voor de toekomst. De coronacrisis heeft bestaande problemen nog scherper aan het licht gebracht en nieuwe problemen veroorzaakt. Een greep uit de cijfers: depressie, angststoornissen en problemen met alcohol en drugs treffen jaarlijks zo'n 1,8 miljoen Nederlanders in de leeftijdsgroep van 18 tot 65 jaar. Circa 840.000 jongeren ervaren mentale klachten en 1 op de 15 jongeren in Nederland kampt met een depressie. 1,3 miljoen werknemers hadden in 2019 een burn-out of ervoeren burn-out klachten.

In eerder onderzoek is aangetoond dat een goede mentale gezondheid samenhangt met een 15 tot 20 jaar langere levensverwachting, onder meer door sneller herstel van lichamelijke ziekten. Met de aanpak [Mentale gezondheid: van ons allemaal](#) zet het kabinet stappen voor het versterken van de mentale gezondheid in Nederland. Deze aanpak is onderdeel van het GALA en betreft een interdepartementale samenwerking tussen de ministeries van VWS, OCW en SZW. Het versterken van de implementatie van effectieve en kansrijke interventies gericht op mentale gezondheid is onderdeel van deze aanpak.

¹ [Kamerbrief Aanbieding aanpak "Mentale gezondheid: van ons allemaal" d.d. 10 juni 2022](#)

2 Randvoorwaarden

- De plannen moeten aansluiten op een van de vijf actielijnen van de aanpak [Mentale Gezondheid: van ons allemaal](#) en de bestaande initiatieven en programma's die er al lopen op mentale gezondheid, zoals het Meerjarenprogramma Depressiepreventie en de monitor en evaluatie van het RIVM/Trimbos.
- Alleen interventies uit de factsheet [Effectieve interventies en beleid mentale gezondheid en preventie \(RIVM, 2022\)](#) komen in aanmerking. De voorkeur gaat uit naar de effectieve interventies. De kansrijke interventies komen alleen in aanmerking als er voor de doelgroep of het thema geen effectieve interventie beschikbaar is. Aanpassing van de interventie aan de lokale situatie mag, maar het is niet toegestaan om nieuwe interventies te ontwikkelen of ontwikkelkosten op te voeren.
- De interventies moeten worden ingebed in een integrale aanpak, zodat de verschillende initiatieven, acties en maatregelen elkaar kunnen versterken. In zo'n integrale aanpak is er nadrukkelijk aandacht voor de sociale context. Denk hierbij o.a. aan de landelijke steunpunten mentale gezondheid, die gerealiseerd gaan worden.
- De aanvraag bevat een verkenning van de lokale context. Bijvoorbeeld wat de regio en de doelgroep nodig hebben en wat er al wordt gedaan.
- De focus ligt op implementatieonderzoek. Enig effectonderzoek mag onderdeel zijn van het project, voor zover dat past binnen de looptijd en het budget.
- Het onderzoek resulteert in kennis en randvoorwaarden voor wat nodig is voor de inbedding en verdere implementatie van specifieke interventies. Daarnaast levert het meer algemene implementatiekennis op over wat wel en niet werkt. Gebruik van een bestaand framework is verplicht. De opgeleverde kennis over implementatiestrategieën dient toepasbaar te zijn in andere regio's. Via het landelijke leernetwerk wordt deze kennis gedeeld.
- Participatie in het leernetwerk is onderdeel van de projectwerkzaamheden.
- Nieuwe kennis moet doorgeleid worden naar een van de relevante interventiedatabanken: [Interventiedatabase Gezond en Actief Leven](#) van het RIVM, [Databank Effectieve jeugdinterventies](#) van het NJi of [Databank Effectieve sociale interventies](#) van Movisie, [Interventiebibliotheek](#) van het NCJ, [Sport en beweeginterventies](#) van het Kenniscentrum Sport & Bewegen.
- U kunt direct een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen. Er is geen projectideefase.

2.1 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partij(en) kunnen/kan aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

1. Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht².
2. Uitvoerders van een wettelijke taak, belangenorganisaties die voor dit project belangenbehartigende activiteiten uitvoeren, (publiek gefinancierde) onderwijsinstellingen die onderwijsactiviteiten uitvoeren voor dit project. Geef in de in de subsidieaanvraag aan welke wettelijke taak, belangenbehartigende- of onderwijsactiviteiten u in dit verband uitvoert.
3. Alle organisaties die niet onder punt 1 of 2 vallen. Bijvoorbeeld Nederlandse zorginstellingen³

- Bij iedere aanvraag dienen minimaal twee Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid en/of Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd en minimaal één GGD betrokken te zijn in de projectgroep.
- Elke werkplaats mag slechts bij één aanvraag betrokken zijn.
- De hoofdaanvrager is altijd een onderzoeksinstituting.

² Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

³ Definitie van een zorginstelling: artikel 5, lid 1, [Wet toelating zorginstellingen](#).

2.2 Staatssteun

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun⁴. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

Daadwerkelijke samenwerking

Wanneer ondernemingen⁵ en onderzoeksorganisaties samenwerken aan het project, bestaat het risico dat de subsidie als ongeoorloofde staatssteun wordt beschouwd.

Volgens paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I⁶ is er geen sprake van (ongeoorloofde) staatssteun als de samenwerkende partijen aan bepaalde voorwaarden voldoen. Wanneer zij aan die voorwaarden voldoen, is sprake van 'daadwerkelijke samenwerking'. Zie voor de voorwaarden en toelichting [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#).

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen starten nadat een samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen. De projectactiviteiten mogen dus niet eerder starten.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

2.3 Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [algemene subsidiebepalingen](#) van ZonMw of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen u samenwerkt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project. Dit zijn in elk geval partijen die in de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst aangaat en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen u inhuurt. Indien dit nog niet bekend is, moet naar voren komen voor welke activiteiten u voorziet dat ze door derden worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen en sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij en sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

⁴ Artikel 107 VWEU.

⁵ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&rid=7)

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht). Hier staan voorbeeldovereenkomsten die u kunt gebruiken als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst. In de daarbij horende uitleg is te vinden aan welke voorwaarden de overeenkomst moet voldoen. De genoemde voorwaarden op deze webpagina en in de uitleg maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. ZonMw verleent subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

2.4 Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde kan maximaal € 265.000,- worden aangevraagd voor een project met looptijd van maximaal 30 maanden.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 2.650.000 (ongeveer 10 projecten). Mocht er na honorering van subsidieaanvragen budget resteren, zullen we dit overhevelen naar het leernetwerk om dit langer te laten functioneren.

- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500 mogen bij projecten van € 125.000 of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000 of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

2.5 Voorwaarden die in het proces van subsidieverstrekking van toepassing zijn

De volgende voorwaarden zijn van toepassing:

- **Wijziging Algemene subsidiebepalingen ZonMw**
De Algemene subsidiebepalingen ZonMw 2013 zijn per 1 april 2022 gewijzigd: [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). De wijzigingen hebben met name betrekking op artikel 25 subsidievaststelling en artikel 26 verantwoording. Meer informatie over de wijziging van de subsidiebepalingen kunt u lezen op de [ZonMw website](#).
- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden conform het ZonMw Open Access beleid. ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere typen publicaties Open Access beschikbaar te stellen. Denk hierbij aan *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature* of aan onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek, zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools en demonstraties. Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar de [ZonMw website](#).

3 Beoordelingscriteria

De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

3.1 Algemene relevantiecriteria

De volgende drie algemene relevantiecriteria zijn van toepassing:

- **Diversiteit**
Beschrijf hoe u aandacht besteedt aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken. Beschrijf in ieder geval hoe u omgaat met [sekse en gender](#). Daarnaast kunt u denken aan kenmerken als leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele geaardheid, waar relevant voor de thematiek van het project.
- **Participatie van patiënten en/of eindgebruikers**
Beschrijf hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project. U geeft aan hoe u hen ondersteunt hun rol goed te vervullen.
- **Toepassing in termen van impact**
Beschrijf hoe u verwacht impact te realiseren en aan te tonen. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Specifiek deelt u kennis via het landelijk leernetwerk en leidt u kennis over interventies door naar een relevante interventiedatabank. Een communicatie- en implementatieplan met daarin aandacht voor borging is een verplicht onderdeel van de aanvraag. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#).

Meer informatie over de algemene relevantiecriteria vindt u op [de ZonMw-webpagina Relevantiecriteria](#).

3.2 Programmaspecifieke relevantiecriteria

- **Bijdrage aan de doelen van de oproep**
Het project draagt bij aan de doelstellingen van deze subsidieoproep. De plannen moeten aansluiten op een van de vijf actielijnen van de aanpak [Mentale Gezondheid: van ons allemaal](#) en de bestaande initiatieven en programma's die er al lopen op mentale gezondheid, zoals het Meerjarenprogramma Depressiepreventie en de monitor en evaluatie van het RIVM/Trimbos.
- **Interventie**
Onderbouw uw keuze voor de interventie(s). Alleen interventies uit de factsheet [Effectieve interventies en beleid mentale gezondheid en preventie \(RIVM, 2022\)](#) komen in aanmerking. Daarbij gaat de voorkeur uit naar de effectieve interventies. De kansrijke interventies komen alleen in aanmerking als er voor de doelgroep of het thema geen effectieve interventie beschikbaar is. Aanpassing van de interventie aan de lokale situatie mag, maar het is niet toegestaan om nieuwe interventies te ontwikkelen of ontwikkelkosten op te voeren.
- **Integrale aanpak en sociale context**
Beschrijf hoe de interventies worden ingebed in een integrale aanpak, zodat de verschillende initiatieven, acties en maatregelen elkaar kunnen versterken. In zo'n integrale aanpak is er nadrukkelijk aandacht voor de sociale context.
- **Verkenning lokale context**
De aanvraag bevat een verkenning van de lokale context. Bijvoorbeeld wat de regio en de doelgroep nodig hebben en wat er al wordt gedaan.

3.3 Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Let daarbij op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- **Plan van aanpak**
Beschrijf de gekozen methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing. De focus ligt op implementatieonderzoek volgens een bestaand framework. Enig effectonderzoek mag onderdeel zijn van het project, voor zover dat past binnen de looptijd en het budget.
- **Haalbaarheid**
Maak aannemelijk dat u het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. Houd rekening met de verwachte deelnamebereidheid van de doelgroep en de praktijkprofessionals.
- **Projectgroep of persoon**
Beschrijf hoe de samenstelling van de projectgroep bijdraagt aan de kwaliteit van uw onderzoek of project. Expertise over implementatie is cruciaal. In de projectgroep zitten twee werkplaatsen en minimaal één GGD. Naast de Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid en de Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd moedigt ZonMw ook andere netwerken aan om te participeren. Meer informatie hierover vindt u in bijlage 2.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

3.4 Prioriteitstelling

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

Relevantie/ Kwaliteit	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant	Onvoldoende relevant
Zeer goed	1	4	niet honorabel	niet honorabel
Goed	2	5	niet honorabel	niet honorabel
Voldoende	3	niet honorabel	niet honorabel	niet honorabel
Matig	niet honorabel	niet honorabel	niet honorabel	niet honorabel
Onvoldoende	niet honorabel	niet honorabel	niet honorabel	niet honorabel

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren: spreiding over thema's, doelgroepen en regio's.

4 Procedure & Tijdpad

Houd bij het schrijven van de aanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Op de ZonMw-webpagina [voorwaarden en financiën](#) leest u aan welke voorwaarden uw aanvraag moet voldoen.
- Reserveer minimaal 10% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in uw begroting.
- Houd in uw begroting rekening met participatie in het leernetwerk. Voor elke werkplaats is dit verplicht onderdeel van de projectwerkzaamheden.
- Houd in uw begroting rekening met doorgeleiding van nieuwe kennis naar een van de relevante interventiedatabanken.

- Op de begroting mag u een bijdrage voor praktijkorganisaties voor onderzoekswerkzaamheden opvoeren, maar niet voor reguliere werkzaamheden. Ook ontwikkelkosten voor interventies mag u niet opvoeren.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
 - Begroting: kies het juiste format.
 - [Letter of Commitment](#) voor iedere partij waarmee wordt samengewerkt.
 - De definitieve, nog niet ondertekende [samenwerkingsovereenkomst](#).
 - Een extra bijlage van maximaal 3 A4 met figuren en tabellen is toegestaan. Deze bijlage is dan ook onderdeel van de beoordeling.

4.1 Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

4.2 Tijdpad

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	11 juli 2023 om 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	11 september 2023
Deadline indienen wederhoor	25 september 2023 om 14.00 uur
Besluit	Eind december 2023
Uiterlijke startdatum	juni 2024

Meer informatie

Bekijk de [programmapagina](#) op de ZonMw-website; deze wordt regelmatig bijgewerkt.

5 Indienen

5.1 Indiening (via Mijn ZonMw)

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is 11 juli 2023 om 14.00 uur. Let op! Dit is een nieuwe deadline.

Graag ontvangen wij vooraf bericht dat u voornemens bent een aanvraag in te gaan dienen, dit in verband met het zoeken van referenten. Dit kan per e-mail via ki.preventie@zonmw.nl

5.2 Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).
- Wij raden u aan om een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden, voordat u uw aanvraag digitaal indient. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager moeten de [‘Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag’](#) ondertekenen. De ondertekende verklaring kunt u toevoegen aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail sturen naar ZonMw, ter attentie van Chandenie Autar, via ki.preventie@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Julia van Os, 070 349 5207 of Raschella Alvarez, 070 349 5260, of via e-mail via ki.preventie@zonmw.nl

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van Mijn ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Infographic 'in 10 stappen subsidie aanvragen'](#)
- [Procedurebrochure voor aanvragers](#)
- [de ZonMw-webpagina Relevantiecriteria.](#)
- [Voorwaarden en financiën](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstellingverordeningen staatssteun.](#)
- [FAIR data en datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Impact versterken](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Programmapagina](#)

5.7 Overige bijlagen subsidieoproep

- [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#)
- [Bijlage 2 - Overige netwerken](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen in een vastgelegde inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op het ontwerp en de uitvoer van de samenwerking, de financiële risico's te delen, op afstand van elkaar te staan (onafhankelijkheid) en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding – kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking.

Daadwerkelijke samenwerkingsvereisten [paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I](#):

1. Het betreft een samenwerking tussen
 - a. ten minste twee onafhankelijke partijen;
 - b. waarvan ten minste één partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie⁷ en één partij die kwalificeert als onderneming, die
 - c. op basis van een in het projectvoorstel beschreven taakverdeling (project governance) een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
 - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
 - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
 - f. duidelijke omschrijving van de activiteiten per projectpartij in werkpakketten en een bijbehorende duidelijke begroting, waarin duidelijk wordt welk deel van de subsidie op welk deel van de activiteiten en werkpakketten betrekking heeft, en
 - g. de projectresultaten delen, en
 - h. waarbij de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie, zijnde:
 - i. opleiding
 - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. Een of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (mede middels verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.
3. De beoogde activiteiten vallen binnen de categorieën fundamenteel, industrieel onderzoek en/of experimentele ontwikkeling.⁸
4. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
5. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
6. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn.

Voorwaarden Subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dienen de volgende aspecten duidelijk omschreven te worden. Geef duidelijk aan welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijf per samenwerkende partij:

- of dit een onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie) betreft
- welke rollen en taken de partij heeft binnen de samenwerking
- welke activiteiten door partij zullen worden uitgevoerd

⁷ Par. 1.3 onder ee) [Kaderregeling O&O&I](#)

⁸ Par. 1.3 onder j), m) en q) [Kaderregeling O&O&I](#)

- welk deel van de subsidie beoogd is voor welke partij (begroting)

EN

- Op welke manier de (hoofd-)activiteit voldoet aan de criteria van fundamenteel of industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling.
- in een verklaring dat partijen financieel en juridisch onafhankelijk van elkaar zijn

Voorwaarden samenwerkingsovereenkomst

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen dan starten nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen.

Op de ZonMw website kunt u meer informatie vinden over de voorwaarden en een voorbeeld overeenkomst vinden. U wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van het voorbeeld, dit is opgesteld in lijn met de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Zie voor meer informatie en voorwaarden: <https://www.zonmw.nl/nl/over-zonmw/cofinanciering/subsidies-en-samenwerkingbijdragen-van-derden/>

In de samenwerkingsovereenkomst moet onder andere een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten opgenomen worden. Deze bepaling regelt dat:

- de resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed verspreid worden;
- de uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden. Het uitgangspunt daarbij is 'uitvinder is eigenaar';
- de onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar (gedeelde-) intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm's length-voorwaarden plaats te vinden.

U moet tijdig een definitieve maar nog niet ondertekende versie van de samenwerkingsovereenkomst aanleveren die voldoet aan genoemde voorwaarden voor beoordeling door ZonMw.

Uitvoering Project

Het gehele project moet worden uitgevoerd met inachtneming van de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Als niet of niet langer (deels) aan die vereisten wordt voldaan, bestaat het risico op verstrekking van onrechtmatige staatssteun aan betrokken ondernemingen en zal (dat deel van) de subsidie niet verstrekt of ingetrokken kunnen worden.

Let op dat het niet mogelijk is om na de ondertekende samenwerkingsovereenkomst nieuwe organisatie(s) toe te (laten) voegen.

Bijlage 2 – Overige netwerken

De [Werkplaatsen Sociaal Domein](#) zijn in 2016 gestart met de organisatie van brede samenwerkingsverbanden tussen lectoraten, hogescholen, gemeenten en organisaties. De Werkplaatsen zijn verbreed naar het hele *sociale domein* van maatschappelijke ondersteuning, jeugd en participatie.

In het najaar van 2018 zijn 5 regionale [Leernetwerken Jeugd](#) van hogescholen en praktijkorganisaties die verbonden zijn aan een Academische Werkplaats Transformatie Jeugd gestart. Doel van deze netwerken is duurzame *uitwisseling tussen het onderwijs- en werkveld* te realiseren, waarbij bestaande kennis beter wordt benut.

Daarnaast is in 2022 een [Leernetwerk Participatief Jeugdonderzoek gestart](#). Het doel van het leernetwerk is een impuls geven aan het gezamenlijk leren en reflecteren in *participatief jeugdonderzoek*. Onderzoekers en jongeren gaan samen deze kennis verbinden, elkaar bevragen en de opbrengsten en voorbeelden breed delen. In het leernetwerk is in het bijzonder aandacht voor jongeren in kwetsbaar makende omstandigheden en de voorwaarden die zij nodig hebben om hun kennis en behoefte te delen in onderzoek en beleid.

De [Academische Werkplaats Kajak](#) is opgericht door het Landelijk Kenniscentrum LVB en het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie. De werkplaats wil een bijdrage leveren aan een betere zorg voor kinderen, jeugdigen en jongvolwassenen met een *licht verstandelijke beperking (LVB) en psychische problematiek*. Dit wordt bereikt door het realiseren en faciliteren van een actieve netwerkstructuur waarin professionals vanuit de geestelijke gezondheidszorg en de LVB-zorg samen werken aan een gezamenlijke kennisontwikkeling op het gebied van diagnostiek, behandeling en begeleiding.

De [Academische werkplaats Ouderenzorg Limburg](#) is een structurele samenwerking tussen het wo, hbo, 2 mbo's en negen zorgorganisaties, met als doel betere en nieuwe zorg voor *ouderen* in Limburg te realiseren.

AW Gehandicaptenzorg

Er zijn zes [Academische Werkplaatsen Verstandelijke Beperkingen](#), die hun krachten hebben gebundeld. Als Associatie dragen de werkplaatsen samen bij aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg en ondersteuning aan *mensen met beperkingen* in de langdurige zorg en aan het versterken van hun positie in de samenleving.

De [Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag](#) (deels nog te starten) richten zich op het realiseren van een passend ondersteuningsaanbod in de regio voor mensen met *onbegrepen gedrag* en hun omgeving. In een kenniswerkplaats werken praktijkprofessionals, beleid, onderzoek en opleidingen samen met mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten.